Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина
Милана Мијалковића 14, 35000 Јагодина

Тел/Факс: 035/8223805
Е-пошта: pefjagodina@pefja.kg.ac.rs
Веб-сајт: www.pefja.kg.ac.rs

Прилог 6.5. Одлука о акредитацији докторских академских студија

Република Србија
ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
ЈАГОДИНА
ПРИМЉЕНО 02.12.2016.
Орг. јед. 01 Број 5375/1 Прилог Вредн.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ И ПРОВЕРУ КВАЛИТЕТА
Број: 612-00-00378/2016-06
28.10.2016. године
Б е о г р а д

На основу члана 14. став 1. тачка 7) и члана 16. Закона о високом образовању („Службени гласник РС" број 76/05, 100/07, 97/08, 44/10, 93/12, 99/14, 45/15, 68/15) и члана 10. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС" број 106/06, 112/08, 70/11, 101/12-I-25, 101/12-I-26, 13/14), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 28.10.2016. године, донела је

О Д Л У К У

о акредитацији студијског програма

Утврђује се да **УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ - ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА** са седиштем у МИЛАНА МИЈАЛКОВИЦА 14, ЈАГОДИНА, ПИБ: 100937051, Матични број: 06872468, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Докторске студије - ДОКТОР НАУКА - МЕТОДИКА НАСТАВЕ** у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука и то за 8 студената у седишту.

О утврђеној акредитацији из става 1. ове одлуке Комисија за акредитацију и проверу квалитета издаје Уверење.

О б р а з л о ж е њ е

Високошколска установа **УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ - ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА** са седиштем у МИЛАНА МИЈАЛКОВИЦА 14, ЈАГОДИНА, је дана 01.03.2016. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **Докторске студије - ДОКТОР НАУКА - МЕТОДИКА НАСТАВЕ** у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука под бројем 612-00-00378/2016-06.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС" број 106/06, 112/08, 70/11, 101/12-I-25, 101/12-I-26, 13/14).

На основу чл. 6. и 7. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, Комисија за акредитацију и проверу

квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију и одредила рецензенте.

Извештај рецензената, о извршеној анализи достављене документације са оценом, извештај поткомисије, који садржи и оцену, сачињен након спроведеног непосредног увида у рад високошколске установе **УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ - ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА** и предлог одлуке, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Установа има Програм научноистраживачког рада за период од 2011. до 2015. године и програм развоја научно-истраживачког подмлатка који је Наставно-научно веће усвојило на седници одржаној 06.07.2011. године. Установа је од стране одбора за акредитацију научноистраживачких организација 01.03.2016. године акредитована као научно-истраживачка Установа.

Установа је доставила податке о броју одбрањених магистарских теза (19), докторских дисертација (5), укупном броју студената који су дипломирали у Установи (2866), броју публикација у међународним часописима са листе ресорног министарства за науку (47) и о тренутном броју наставника ангажованих у Установи који износи 51.

Структура студијског програма одговара захтевима стандарда и садржи све законом предвиђене елементе.

У првом семестру докторских студија, студенти похађају два обавезна предмета који припадају теоријско-методолошкој групи предмета. Такође, студенти имају један изборни блок, у којем су понуђена четири наставна предмета, од којих бирају један. У другом семестру студенти похађају два изборна блока. У изборном блоку 2 студент бира два од понуђена 4 наставна предмета, у складу са његовим ужим интересовањима (методика наставе српског језика и књижевности или методика наставе физичког васпитања). У трећем семестру докторских студија студенти бирају три предмета из два изборна блока. У изборном блоку 3, од понуђена четири студент бира два наставна предмета, у складу са његовим ужим интересовањима (методика наставе српског језика и књижевности или методика наставе физичког васпитања). У изборном блоку 4 студент бира један од три понуђена наставна предмета.

У четвртом семестру студенти приступају: 1) изради и евалуацији пројекта дисертације у области методике наставе (српског језика и књижевности, односно физичког васпитања) и припреми рада (у вези са темомом докторске дисертације) за објављивање у часопису са листе МПНТР РС.

Укупно 90 ЕСПБ (50%) одговара изборним предметима, а укупно 140 ЕСПБ (77%) припада изборним предметима и предметима у вези са темом и реализацијом докторске дисертације у оквиру одабране области методике наставе. Правилником о докторским студијама регулисан је начин пријема.

У петом и шестом семестру студија, студенти кроз активну наставу у оквиру студијског истраживачког рада припремају се за израду докторске дисертације (30 ЕСПБ) и приступају изради дисертације.

Сврха студијског програма докторских студија из области педагошких наука – методика наставе (српског језика и књижевности; физичког васпитања) јасно је дифинисана и усклађена са мисијом и циљевима Факултета.

У приложеној документацији Установа је истакла да су циљеви студијског програма одређени и у складу са документом Стандарди и смернице за осигурање квалитета у Европском подручју високог образовања (2005) и да су усклађени са основним циљевима и задацима Факултета. Усресређени су на: оспособљавање студената за научноистраживачки рад; иновирање наставног процеса;трансфер стечених знања у интердисциплинарном контексту; развијање система управљања знањима,идентификацију, подстицање и усмеравање креативних потенцијала студената и њихових професионалних компетенција; оспособљавање студената да развијају интернационализован курикулум и да кроз израду и одбрану докторске дисертације самостално концептуализују и креативно решавају теоријски и практично релевантне проблеме савремене педагошко-методичке науке и праксе. Ипак, може се констатовати да су циљеви превише уопштено одређени.

Увидом у опис Стандарада може се констатовати да студент стиче опште и предметно специфичне способности које су у складу са структуром и садржајем студијског програма. Обзиром да се ради о две методичке области, језик и књижевност и физичко васпитање Установа је можда могла за сваку област прецизирати специфичне способности. То је у оквиру документације изостало.

Програм докторских студија за стицање научног назива Доктор наука – методика наставе траје 3 године и студент стиче 180 ЕСПБ. У свим годинама студија за сваки семестар је планирано минимум 20 часова активне наставе, коју чине предавања и студијски истраживачки рад.

Од укупног броја часова активне наставе на студијском програму докторских студија, 25% активне наставе чине часови предавања. Укупно 90 ЕСПБ (50%) одговара изборним предметима, а укупно 140 ЕСПБ (77 %) је у непосредној изради тезе докторске дисертације у оквиру одабране области методике наставе.

Студијски програм се реализује кроз активну наставу, која подразумева теоријску наставу и самостални истраживачки рад студената. У спецификацији предмета образложени су садржаји и активности, након чега је представљена препоручена литература за студенте, методе извођења наставе и начини провере знања студената, са поступцима којима ће бити оцењено њихово знање и квантификацијом могућих остварених поена.

Студијски истраживачки рад обухвата активности студената које су у функцији њиховог непосредног оспособљавања за креативно истраживање и писање научних

радова (прикупљање, анализа и представљање садржаја из литературе, израда, презентација и одбрана истраживачког пројекта, израда и презентација научних есеја и радова, припрема научних чланака и саопштења, организација панел дискусија и друго).

Курикулум студијског програма подразумева реализацију обавезних и изборних наставних предмета, према утврђеној структури студијског програма. Обавезни наставни предмети се реализују у првој години студија. Изборни наставни предмети се реализују у пет изборних блокова, током прве и друге године студија. У првом изборном блоку студент бира један предмет (од четири понуђена), који слуша у првом семестру. Из другог изборног блока, у другом семестру, према својим ужим интересовањима (методика српског језика и књижевности или методика физичког васпитања), од понуђена четири, студент бира два предмета.

У другој години студија, према свом усмерењу, у другом семестру студент од понуђена четири наставна предмета из трећег изборног блока бира два. У четвртом изборном блоку студент бира један предмет (од три понуђена), који се такође реализује у трећем семестру. У петом изборном блоку студент бира један предмет (од два понуђена), који се реализује у четвртом семестру и подразумева израду и евалуацију пројекта дисертације у области методике наставе (за коју се определио у другом семестру). У четвртом семестру студент припрема рад (у вези са темомом докторске дисертације) за објављивање у часопису са листе МПНТР РС. Студијски програм докторских студија обухвата активну наставу и израду докторске дисертације. У документацији за акредитацију активна настава се по препорукама дели на две категорије: 1. предавања, 2. студијски истраживачки рад, које се бројчано изражавају као часови. Студијски истраживачки рад обухвата све облике наставе који су у функцији непосредног оспособљавања студента за истраживање, писање научних радова и израду докторске дисертације са 77% од укупног фонда часова. Од укупног броја часова активне наставе на студијском програму докторских студија, су, 25% треба да буду часови предавања. На задњој години докторских студија активну наставу чини студијски истраживачки рад који је непосредно у функцији израде докторске дисертације. Активна настава се изражена бројем часова и бројем ЕСПБ бодова. Докторска дисертација је завршни део докторских студија. Израда докторске дисертације вреднује се ЕСПБ бодовима. У трећој години студија, током петог и шестог семестра, студент наставља да се бави студијским истраживачким радом у циљу израде докторске дисертације и приступа изради докторске дисертације, која је резултат оригиналног научног рада студента докторских студија у педагошкој научној области.

Установа је у опису стандарда 6. навела да је програм докторских студија усаглашен са програмима у Хрватској (Свеучилиште у Загребу), Финској (University of Vaasa) и USA (University of South Carolina). Истакнуто је да постоји усаглашеност још са Европским удружењем за осигурање квалитета у високом образовању у Хелскинкију, Свеучилиштем у Загребу ,Универзитетом Јужна Каролина и са Универзитетом Vasa u Финској. Установа је навела интернет адресе поменутих

високошколских институција. Међутим, нема јасне и прецизне компарације и описа који би указали и представили конкретну усаглашеност поменутих програма. У оквиру прилога 6.2 Установа у објашњењу истиче следеће: Истраживачке области овог програма докторских студија су у контексту развоја комуникацијских компетенција будућих докторанада, делом упредиве са програмом докторских студија Универзитета Васа. Није прецизирано, на који део се односи, на које предмете или наставно-научне садржаје.

У прву годину могу се уписати лица која су завршила учитељски или педагошки факултет са најмање 300 ЕСПБ и просечном оценом најмање 8, на основним, магистарским и мастер студијама. Могло би се отворити питање шта значи просек 8, или да ли је ово довољан просек за упис на докторске студије, ако знамо да на већини факултета има више студената са просеком изнад, него испод 8. Дакле овај би критеријум требало мењати, тј. одредити да буде просек 9 и да има још неке квалитативне елементе (објављени радоови у начним часописима и сл.). Лица која немају завршене одговарајуће студије полажу пријемни испит, која обликује (садржајно и органзацонио НН веће Факулта). Овде се отвара питање кваитета кандидата, као и њиховог даљег ефикасног образовања. Било би добро да се одреди са којих још усмерења, односно основних и мастер студија могу да буду кандидати за упис на доскторске студије, јер има већ примера да кандидати уписују доскотрске студије, а да претходно образовање кандидата није компатбилно са докторским студијама. Уз претходно обавезно је и познавање једног страног језика, што су утврђује на основу додатка дипломи, или на основу сертификата установа овлашћених за проверу познавања страних језика. У случају да надидат нема предвиђен просек, односно најмање оцену 8, ово се може заменити са најмање 3 самостална научна рада из области којој припада студијски програма докторских студија у часописима верификованим од стране Министарства просвете и науке. Начин рангирања и остали детаљи значајни за упис су прецизно одређени. Број предвиђених студената је 8 и он одговара капацитима Факултета.

Стандард је испуњен у потпуности. Високошколска установа је Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације (усвојен 26. јуна 2007. године) дефинисала све услове који су неопходни за реализацију докторске дисертације и оцену њене научне вредности.

Остварени научни допринос се оцењује према броју научних публикација ако има најмање 3 самостално објављена научна рада у ужој научној области којој припада студијски програм докторских студија, у часописима верификованим од Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

На студијском програму докторских студија укупно је ангажовано 14 наставника који су стално запослени на Факултету и који раде са пуним радним временом, 2 наставника запослена на високошколским институцијама у земљи (Филолошки факултет и Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду) и 2 истраживача из Института за педагошка истраживања у Београду.

Збирни преглед научно истраживачких резултата у установи у претходној школској години указују на компетентност наставника факултета. У категоријама М10, М20, М30, М51, наставници су у протеклој години публиквали укупно 70 радова. За менторе су предложени следећи наставници: Александар М. Игњатовић, Виолета П. Јовановић, Илијана Р. Чутура, Тиодор Р. Росић, Живорад М. Марковић, који својим компетенцијама одговарају стандадрима у оквиру овог научног поља, а прима се 8 докторната.

Наставници који су одређени за менторе имају објављене радове у часописима који се односе на области студијског програма и предвиђени су листом Министартсва.

За реализацију студијског програма докторских студија обезбеђени су просторни услови, кадровска и материјално-техничка средства. Обезбеђени услови одговарају потребама реализације студијског програма и броју планираних студената на докторским студијама. Захтев је испуњен у потпуности.

Библиотека обезбеђује коришћење библиотечког фонда потребног за остварење програма докторских студија, доступна је студентима и уписана је у Регистар библиотека. Укупан библиотечки фонд броји 5832 наслова (4.838 књига из области педагогије, социологије, методике српског језика и књижевности, методике физичког васпитања и инклузивног образовања; из области филозофије укупно 237 књига; из области психологије укупно 645 књига; енциклопедије, лексикони, речници и др. укупно 52) и 60 наслова часописа. Студентима је омогућен приступ базама података који су неопходни за израду докторских дисертација и за научноистраживачки рад.

Факултет вреднује свој рад периодично (једном годишње), разматрајући оцене студената уоквиру евалуације квалитета наставног процеса и рада наставника.

У опису стандарда 11. истакнуто је да је Наставно-научно веће донело документ Стандарди и поступци обезбеђења квалитета, Правилник о унутрашњој провери квалитета и Правилник о уџбеницима којима се регулише периодично преиспитивање и унапређивање Стратегије обезбеђења квалитета.Установа има именовану комисију (22.05.2015.) сачињену од 4 члана која се брине о контроли квалитета студијског програма докторских студија.Увидом у табеларни приказ не може се констатовати да су студенти чланови комисије.

У оквиру документација Установа је приложила Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета Факултета из децембра 2014. године као доказ да је Установа у протеклом периоду спровела самовредновање.

Основни квантитативни подаци о програму ДС Доктор наука-методика наставе су:

Назив дипломе: **доктор наука-методика наставе**

1. У складу је са листом НСВО
2. Датум када је програм прихваћен од стране Сената = Сенат Универзитета у Крагујевцу, Одлука бр. III-01-984/24 од 24.12.2015.
3. Да ли је приложена Одлука одбора за акредитацију НИО = да
4. Трајање програма = 3 године (6 семестара)
5. Број ЕСПБ бодова = 180
6. Број студената који се уписује на прву годину = 8 студената
7. Број часова активне наставе по години студија
8. **предавања + вежбе + ДОН + СИР = укупно, ЕСПБ**

   10.00 + 0.00 + 0.00 + 10.00 = 20.00, 60.00

   6.00 + 0.00 + 0.00 + 16.00 = 22.00, 60.00

   0.00 + 0.00 + 0.00 + 20.00 = 20.00, 60.00

   5.33 + 0.00 + 0.00 + 15.33 = 20.67, 60.00

9. Проценат изборности на програму = 66,67 / 27,78%
10. Број наставника на студијском програму = 18
    Број наставника са пуним радним временом = 14
    Број наставника ангажованих по уговору = 4
    Број уговора = 4
    Број сагласности = 4
11. Број ментора = 5

    Александар М. Игњатовић

    Виолета П. Јовановић

    Илијана Р. Чутура

    Тиодор Р. Росић

    Живорад М. Марковић

12. Просечно оптерећење наставника на установи= 5,47
13. Проценат наставе на програму коју држе наставници са пуним радним временом = 77,66
14. Број библиотечких јединица = 5.832, од тога:
    5772 књиге
    60 часописи
15. Укупан број рачунара = 25
16. Број чланова комисије за контролу квалитета = 4

Поткомисија на основу увида у документацију установе и извештаја рецензената, утврдила је да студијски програм испуњава стандарде у погледу квалитета, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, предлаже Комисији да донесе решење о акредитацији.

Имајући у виду предлог поткомисије, заснован на испуњености стандарда за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета, утврдила је да високошколска установа **УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ - ФАКУЛТЕТ ПЕДАГОШКИХ НАУКА** за студијски програм **Докторске студије - ДОКТОР НАУКА - МЕТОДИКА НАСТАВЕ** у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука испуњава стандард у погледу квалитета студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

Упутство о правном средству: Против ове одлуке може се изјавити жалба Националном савету за високо образовање у року од 30 дана од дана пријема.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви КАПК

Координатор поткомисије и известилац:

Проф. др Данијел Цвјетићанин с.р.

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Немал Долићанин

Члан поткомисије:

Проф. др Биљана Предић с.р.

Члан поткомисије:

Проф. др Мирко Савић с.р.